

BÍLÁ SOBOTA

Mt 12,38-40

kázání ze soboty 5. 4. 2014 – br. Michal Balcar

Bílá sobota

Letošní rok prožíváme vzácné překrytí mezi židovským svátkem Pesach a křesťanskými Velikonocemi. To není zdaleka pravidlem. Pro nás křesťany bylo totiž natolik důležité, abychom si Kristovu smrt připomínali ve stejné dny, které popisuje Bible, že jsme odstoupili od židovského určování data Velikonoc. Díky tomu prožíváme každý rok Květnou neděli, Zelený čtvrtek nebo Velký pátek. Dnes se scházíme v den, který tradice nazývá Bílou sobotou. Den, kdy byl Kristus v hrobě. Den, kdy byl Kristus mrtev. Jinde ve světě se nazývá Velkou sobotou a naopak například na Filipínách je to Černá sobota.

Bílá sobota v Písmu

Evangelia o tomto dni mlčí (Mt 27,66 – 28,1; J 19,42-20,1). Celý událostmi nabitý pašijový týden vrcholící pátkem, plný napětí a překotného děje, se najednou zastavuje. Jakoby se nejen zastavil Kristův život, ale všechno ostatní také. Autoři evangelií naznačují, že Kristus se v tuhle chvíli nachází mimo náš zrak, je jinde. Vstoupil v říši, kam naše oko, ale ani srdce a rozum nevidí. Upomínají nás, abychom tajemství respektovali, nepátrali po věcech, které nám lidem nepřísluší. Apostolikum vyznává, že Ježíš „sestoupil do pekel“. Tento mysteriózní výrok ukazuje, že byl ochoten jít tam, kam my lidé musíme vstoupit, ale nikdo z nás nechce.

Bílá sobota ve slovech Krista

Jak kázat o něčem, o čem Bible mlčí? Nebudou to jen nějaké dojmy a pocity? Přestože o samotných událostech této soboty nevíme nic, Kristus o ní mluví dříve, než nastala.

Tehdy mu na to řekli někteří ze zákoníků a farizeů: „*Mistře, chceme od tebe vidět znamení.*“ On však jim odpověděl: „Pokolení zlé a zpronevěřilé si hledá znamení; ale znamení mu nebude dáno, leč znamení proroka Jonáše. Jako byl Jonáš v bříše mořské obludy tři dny a tři noci, tak bude Syn člověka tři dny a tři noci v srdci země. Mužové z Ninive povstanou na soudu s tímto pokolením a usvědčí je, neboť oni se obrátili po Jonášově kázání – a hle, zde je více než Jonáš. Královna jihu povstane na soudu s tímto pokolením a usvědčí je, protože ona přišla z nejzazších končin země, aby slyšela moudrost Šalomounovu – a hle, zde je více než Šalomoun.“ (Mt 12,38-42)

Doba, kdy bude Syn člověka v srdci země je největší znamení, které je dáno lidem. Smrt Boha je největším znamením o tom, že Bůh existuje a stojí o člověka. Mezi Jonášovým příběhem a příběhem Kristovým existují jasné paralely. Neochotný prorok byl Hospodinem poslán do hlavního města nepřátelského státu. Utekl před svým úkolem na moře. Jak věřili starověcí Židé, moře je místem chaosu a je mimo Boží vládu. Ovšem Jonáš se zmylil. Hospodin vládne i nad mořem a poslal prorokovi do cesty bouři, která hrozila zničením lodi a utopením celé posádky. Nakonec bylo losem (Boží vůlí) určeno, že viníkem bouře je Jonáš. Lodníci přesto nechtěli Jonáše

obětovat, ale on nakonec raději dal vlastní život, než aby zemřeli všichni. Pobyt v bříše velryby je tedy důkazem Jonášovy ochoty obětovat se pro druhé. Analogicky je doba, kterou Ježíš strávil v hrobě, důkazem jeho lásky k lidem.

Bílá sobota v našem světě

V jistém smyslu prožívá náš svět Bílou sobotu. Lidé kolem nás žijí svůj život bez živého Boha. Když budeme k sobě poctiví, musíme si přiznat, že i my občas ve svém životě prožíváme Bílou sobotu. I my se někdy cítíme Bohem opuštěni, zanechání napospas s pocitem, že Bůh je mrtvý. Zkušenost Bílé soboty (nebo – jak by řekl Jan od Kříže – Temné noci) patří k víře. Živá víra prožívá své pochybnosti, své zápasy i své prohry. Víra má své vrcholy, ale také své Bílé soboty. Poselství Velikonoc je však toto: Bez Bílé soboty není neděle vzkříšení. K vítězství života lze dojít jen cestou smrti. K živému Bohu vede cesta jediné skrze Boha, který zemřel.

Smysl Bílé soboty

Pro nás adventisty je Bílá sobota ambivalentním dnem. Dar sedmého dne jsme vždy spojovali s pozitivními věcmi, ale nikdy se smrtí. Jaký je vlastně smysl soboty? Proč Bůh sedmý den odpočinul? Aby mohl být s člověkem. Bílá sobota není chvílí Kristova odpočinku v hrobě (tenhle eufemismus mi byl vždycky protivný), naopak je chvílí, kdy jeho pouť za člověkem dochází té nejzazší hranice. Bůh hledá člověka i za hranicemi smrti, za hranicemi nebytí. Bílá sobota tedy není popřením smyslu sobotního dne, ale spíše jeho esenciálním vyjádřením.

Bílá sobota jako projev Boží lásky

O smrti a lásce mluví v listu Římanům apoštol Pavel. Ukazuje nám, že ani říše smrti není mimo dosah Boží lásky a právě Bílá sobota je toho důkazem.

Jsem jist, že ani smrt ani život, ani andělé ani mocnosti, ani přítomnost ani budoucnost, ani žádná moc, ani výšiny ani hlubiny, ani co jiného v celém tvorstvu nedokáže nás odloučit od lásky Boží, která je v Kristu Ježíši, našem Pánu. (Ř 8,38-39)

kázání: Michal Balcar